

14. Saeimas darāmo darbu saraksts

1. Informācijas atklātības uzlabošana

- 1.1. Publiskā sektora noslēgto līgumu publicēšana internetā kā priekšnoteikums tam, lai tie stātos spēkā.
- 1.2. Iestāžu mājas lapās publicēts saraksts ar to informāciju, kurai iestāde ir noteikusi ierobežotas pieejamības statusu.
- 1.3. Valsts pārvaldē kādai iestādei noteikta atbildība rūpēties par informācijas atklātību.
- 1.4. Tiesas spriedumos par korupcijas jautājumiem vairs netiek slēpti (anonimizēti) notiesāto personu vārdi.
- 1.5. Plašāka ar Saeimu saistītās informācijas pieejamība. Piemēram, publiski pieejama informācija par izsniegtajām caurlaidēm, bez kavēšanās publiskoti Saeimas komisiju sēžu audio ieraksti.
- 1.6. Par vēlēšanu kandidātiem sniedzamās informācijas apjoma paplašināšana, nosakot pienākumu sniegt informāciju par partejisko piederību un paredzot sodus partijām par kandidātu iesniegtu nepatiesu informāciju.
- 1.7. Atvērti dati par politisko finansējumu, partiju biedriem un valsts amatpersonu sarakstiem, turpinot ar korupcijas novēršanu un politiskās godprātības spēcīgāšanu saistīto datu kopu atvēršanu.

2. Naudas ietekmes uz politiku mazināšana

- 2.1. Pārskatīts valsts finansējuma apmērs Latvijas partijām, lai paaugstinātu partiju darba kvalitāti, veicot savas funkcijas un nekļūstot atkarīgām no privātiem ziedojumiem.
- 2.2. Pienācīgas atlīdzības nodrošināšana Saeimas vēlēšanu komisiju dalībniekiem.
- 2.3. Izvērtēta iespēja likvidēt partiju apvienības kā politisko organizāciju darbības formu un atjaunot vēlētāju apvienības dalībai pašvaldību vēlēšanās.

3. Godprātība un ētika publiskajā sektorā

- 3.1. Nodrošināta regulāra, sistemātiska valsts amatpersonu deklarāciju pārbaude.
- 3.2. Veicināta interešu konfliktu dokumentēšana un novēršana. Piemēram, ieviest sankcijas, ja netiek sniegta informācija par interešu konfliktu.

3.3. Interesu konfliktu pārvaldības sistēmas paplašināšana, iekļaujot neatalgotos ārštata padomniekus, tai skaitā publicējot informāciju par citiem viņu saņemtajiem ienākumiem.

3.4. Sašaurinātas pašvaldību deputātu amatu savienošanas iespējas, liedzot iespēju pašvaldību deputātiem ieņemt amatu pašvaldības iestādēs, kuras saņem pašvaldības budžetu.

3.5. Pienākums valsts amatpersonām gadskārtējā deklarācijā norādīt informāciju par darbību kā padomes locekļiem vai biedriem nevalstiskās organizācijās.

3.6. Paredzēt publiskas institūcijas vadītājam plašāku piekļuvi padoto amatpersonu deklarāciju nepubliskajai daļai.

3.7. Paredzēt iespēju Saeimas ētikas komisijai pēc būtības izskatīt trešo pušu iesniegumus par iespējamām ētikas normu pārkāpumiem deputātu rīcībā.

4. Pārdomāta un konsekventa valsts personālpolitika

4.1. Profesionāla to kandidātu kvalifikācijas vērtēšana, veicot sistemātisku kandidātu reputācijas izvērtējumu, tiem kandidātiem, kuri tiek virzīti augstiem pārvaldes un tiesu varas amatiem ar Saeimas balsojumu.

4.2. Izvērtētas iespējas nacionālā līmenī sniegt atbalstu pašvaldībām personālpolitikas veidošanā.

5. Publisko iepirkumu sistēmas uzlabojumi

5.1. Izvērtēt iespēju noteikt, ka Elektronisko iepirkumu sistēmā (EIS) publicējami iepirkumu līgumi neatkarīgi no to līgumcenas, proti, publicēt t.s. "zemsliedzīgu iepirkumu" līgumus.

5.2. Publisko iepirkumu likumā standartizēt zemsliedzīgu iepirkumu veikšanas procedūras.

5.3. Paplašināt Iepirkumu uzraudzības biroja (IUB) kompetenci, nosakot prasību izskatīt arī trešo pušu iesniegumus.

6. Valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības problēmu novēršana

6.1. Profesionāli atlases kritēriji pašvaldību kapitālsabiedrību (t.i. to meitasuzņēmumu) valdēs un padomēs un līdzsvarota ierēdņu un nozares ekspertu pārstāvniecība nominācijas komisijās.

6.2. Ieviesta atklāta, caurspīdīga un atbildīga valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību atskaitīšanās prakse, kas balstīta korporatīvās pārvaldības un sociālās atbildības principos, (t.sk. par pretkorupcijas pasākumiem).

7. Institucionāli risinājumi cīņai ar korupciju

7.1. KNAB vai citai premjerministra pārraudzībā esošai iestādei tiek uzticēta valsts politikas un jaunu likumprojektu izstrāde korupcijas novēršanas jautājumos.

- 7.2. KNAB spēcināšana attiecībā uz spēju izmeklēt sarežģītas korupcijas lietas.
- 7.3. Atrasts piemērots institucionāls risinājums cīņai ar korupciju privātajā sektorā.
- 7.4. Nodrošināta valsts pretkorupcijas plāna (Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādņu) ikgadēja pārskatīšana un sabiedrības informēšana.

8. Atbalsts kvalitatīvāku lēmumu pieņemšanai publiskajā sektorā un sabiedriskajai kontrolei pār publisko sektoru

- 8.1. Publiskā sektora darbiniekiem sniegtas reālas iespējas un pienākums pastāvīgi atjaunot savas zināšanas (t.sk. Saeimas un pašvaldību deputātiem).
- 8.2. Saeimas budžeta revīzija uzticēta Valsts kontrolei, un vērtēta arī budžeta izlietojuma lietderība.
- 8.3. Ilgtermiņa atbalsts Latvijas pilsoniskās sabiedrības organizāciju turpmākas darbības nodrošināšanai un kapacitātes celšanai.
- 8.4. Atcelta iespēja Saeimas balsojumos balsot "atturoš".
- 8.5. Izvērtēta iespēja Saeimas kārtības rullī paredzēt mehānismu likumdošanas procesa kvalitātes monitoringam.
- 8.6. Valsts kancelejas izstrādāto noteikumu "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu izstrādes procesā" ievērošana Saeimas darbā pēc to pieņemšanas.

9. Trauksmes cēlēju nozīmes stiprināšana

- 9.1. Trauksmes cēljam jāizmaksā saprātīga atlīdzība, ja trauksmes cēlēja sniegtās informācijas rezultātā gūts nozīmīgs labums sabiedrībai.
- 9.2. Atbildības noteikšana par trauksmes celšanas sistēmas neieviešanu.

Papildu informācija: ti@delna.lv.

Šis 14. Saeimas darbu saraksts ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem finansiālu atbalstu. Par saturu atbild biedrība "Sabiedrība par atklātību – Delna".

